

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग,

चौथा मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय,

मादाम कामा मार्गहुतात्मा, राजगुरु चौक, मुंबई. ०३२ ४०० -

दूरध्वनी क्र :- ०२२-२२७९४१९८

Email ID :veena.more@nic.in

क्रमांक : गुंठेवा-१०२//प्र.क्र.०७/२०२२/नवि-३०

दिनांक : २०-०१-२०२२

प्रति,

१. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका (मुंबई महानगर प्रदेश वगळून)
२. जिल्हाधिकारी - सर्व
३. मुख्याधिकारी / सर्व नगरपरिषद / नगर पंचायती
४. सभापती, नागपुर सूधार प्रन्यास, नागपूर
५. सर्व विशेष नियोजन प्राधिकरणे (मुंबई महानगर प्रदेश वगळून)

विषय: महाराष्ट्र गुंठेवारी विकास(नियमाधीन करणे, श्रेणीवाढ व नियंत्रण) व अधिनियम २००१ गुंठेवारी अनुषंगाने दाखल प्रकरणी बांधकाम परवानगी देणेबाबत.

- संदर्भ:**
१. आयुक्त सोलापूर महानगरपालिकेचे पत्र क्रं. न.आ. / वै / ६७८ दि. २२.१२.२०२१
 २. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख यांचेकडील क्र.सीटीएस/ना.भू.४/०३ दि.१६.१२.२००३ चे परिपत्रक

विषयांकित प्रकरणी गुंठेवारी विकास नियमाधीन करताना भूखंडाच्या हद्दी निश्चित करण्यासाठी अधिकक भूमि अभिलेख यांचेकडील मोजणी नकाशा प्राप्त करण्याच्या अनुषंगाने संदर्भाधीन पत्रान्वये शासनाचे मार्गदर्शन अपेक्षण्यात आले आहे. गुंठेवारी विकासाच्या अनुषंगाने अस्तित्वात असलेले अधिनियम, अधिसूचना, शासन आदेश, परिपत्रकामधील खालील तरतुदीकडे आपले लक्ष वेधण्यात येत आहे

१. दि.१२.०३.२०२१ रोजी महाराष्ट्र गुंठेवारी विकास (नियमाधीन करणे, श्रेणीवाढ व नियंत्रण) व अधिनियम २००१ मधील कलम ३(१) मध्ये दि.१२.०३.२०२१ रोजी सुधारणा करण्यात आली असून त्यानुसार ३१.१२.२०२० पर्यंत गुंठेवारी अंतर्गत झालेले विकास नियमित करता येतात.
२. उक्त अधिनियमाच्या कलम ४ मध्ये गुंठेवारी विकास नियमाधीन करण्याची कार्यपध्दती नमूद करण्यात आलेली आहे. सदर कलमाच्या ४(२) मध्ये अर्जासोबत सादर करावयाचे कागदपत्रांचा तपशील नमुद असून (ख) (घ) मध्ये खालीलप्रमाणे नमुद आहे.

(ख) विद्यमान रेखांकनाचा आराखडा

(घ) दुरुस्ती आराखडा

३. उक्त अधिनियमाच्या कलम ८(१) मध्ये खालीलप्रमाणे नमुद आहेत. नियोजन प्राधिकरणाला किंवा त्याने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला,-

(ख) अशा जमिनीची किंवा इमारतीची कोणतीही मोजणी किंवा सर्वेक्षण किंवा पृष्ठभागाचे मोजमाप करून घेण्याच्या;

(ग) सीमा व नियोजित विकास रेषा निश्चित करून व त्या चिन्हांकित करून घेण्याच्या;

प्रयोजनार्थ, सहाय्यक किंवा कामगार यांच्या सह किंवा त्याच्या शिवाय, कोणत्याही जमिनीवार अथवा इमारतीत प्रवेश करता येईल:

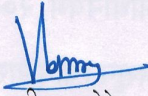
४. शासनाने दि २.१२.२०२० रोजी मंजूर केलेली एकत्रिकृत विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली गुंठेवारी विकासासाठी लागू असून सदर नियमावलीमधील नियम क्रं. २.२.३(ii) नुसार विकास परवानगीसाठी भूमि अभिलेख विभागाकडील मूळ मोजणी/ सिटी सर्व्हे नकाशा जमिनीमालक/ विकासक यांचेकडून नियोजन प्राधिकरणास सादर होणे आवश्यक आहे.

५. गुंठेवारी विकास नियमित करताना आकारावयाचे प्रशमन शुल्क व विकास शुल्क दि.१८.१०.२०२१ रोजीच्या शासन आदेशान्वये निर्गमित करण्यात आले आहेत. यामध्ये मुळ अनुज्ञेय चटई क्षेत्र निर्देशांक (F.S.I) पेक्षा अधिक केलेल्या बांधकामाची कमालमर्यादा व अशा बांधकामासाठी आकारावयाचे प्रशमन शुल्क नमुद करण्यात आले आहेत

६. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांचेकडील परिपत्रक क्र. सिटी एस/ ना.भू.४/०३ दि १६.१२.२००३ मध्ये गुंठेवारी प्रकरणात करावयाच्या मोजणीबाबत कार्यपध्दती नमुद आहे.

वरील सर्व बाबींचा विचार करता महाराष्ट्र गुंठेवारी विकास(नियमाधीन करणे, श्रेणीवाढ व नियंत्रण) व अधिनियम २००१ मधील तरतुदीनुसार गुंठेवारी विकास नियमाधीन करताना जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडील दि १६.१२.२००३ रोजीच्या परिपत्रकानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक आहे, असे आपणांस कळविण्याचे मला निदेश आहेत.

सोबत:- वरीलप्रमाणे.

(वीणा मोरे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :- संचालक, नगर रचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

क्रमांक : सिटीएस/ना. मू. ४/० ३
जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख,
(महाराष्ट्र राज्य) पुणे यांचे कार्यालय...
नवीन प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला,
विधान भवन समोर, पुणे-१
पुणे, दिनांक - /१२/२००३

16 DEC 2003

विषय:- गुठेवारी पध्दतीने नियमान्वित केलेल्या भूखंडाचे मोजणी बाबत..

परिपत्रक

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभागा कडील, महाराष्ट्र अध्यादेश क्र.१३, दिनांक ३०/४/२००१ अन्वये विवक्षित गुठेवारी विकासाचे नियमितीकरण व श्रेणीवाढ करणे यासाठी आणि गुठेवारी विकासाची नियंत्रण करणे त्याच्याशी संबंधित व तद्अनुषंगिक बाबींसाठी तरतुद करण्या करिता अध्यादेश काढणेत आलेला आहे.

गुठेवारी विकास अध्यादेशातील कलम २ मधील पोटकलम १ (क) मध्ये गुठेवारी विकासाची व्याख्या दिलेली आहे. अतिक्रमणाखाली जमीन वगळून, खाजगी मालकीच्या जमिनीचा ज्यात इमारतीसह अनधिकृतपणे पोटविभागणी करून तयार केलेला भूखंड असा आहे. तसेच कलम ४ (२) (ख) अन्वये अर्जदारांनी गुठेवारी संबधाने विद्यमान रेखांकनाच्या आराखड्यासह अर्ज सक्षम प्राधिका-याकडे करावयाचा आहे.

गुठेवारी विकास अध्यादेशातील कलम ८(१) (ख) व (ग) मध्ये मोजणी किंवा सर्वेक्षण किंवा पृष्ठ भागाचे मोजमाप ससंच-सिमा व नियोजित विकास शेषा निश्चित करून घेणेकामी, विकास करण्यात येत असलेल्या जमिनीत प्रवेश करण्याचे अधिकारा बाबत उल्लेख करणेत आलेला आहे.

वर नमुद बाबींचा विचार करता, विषयांकित प्रकरणी भूमि अभिलेख खात्यामार्फत मोजणी करून घेणे आवश्यक आहे. त्यांमुळे सक्षम प्राधिकारी यांनी गुठेवारी पध्दतीने नियमान्वित केलेली / नियमान्वये करणेघर शिल्लक असलेल्या सर्व प्रकरणां संबधाने मोजणीचे प्रस्ताव खास करून, सर्व नंबर निहाय अर्ज प्राप्त करून घेऊन, मोजणी कामी भूमि अभिलेख विभागास पाठविणेचे आहे. ज्या गुठेवारी धारकांनी सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे अर्ज केलेला नाही, अशा संबंधित धारकांचे नांव/ पत्ता महसूल विभागाकडून प्राप्त करून घ्यावीत, व प्रत्यक्ष संबंधित सर्व नंबर /पोटहिस्सा मध्ये असलेल्या वहिवाटी प्रमाणे मोजणी करणे जरूरीचे आहे. जेणेकरून मोजणी आलेखात सर्व मिळकती अमत्यास, त्याला नगरभूमापन क्रमांक नियमाप्रमाणे देणे सोईचे होईल, म्हणून वहिवाटी नुसार वहिरित्या असलेल्या धारकांची मिळकती बाबत मोजणीची कार्यवाही करावी. व त्याअनुषंगाने, अनुषंगिक फी नियमाप्रमाणे भरून घ्यावी. विषयांकित बाबत प्रकरण प्राप्त झालेनंतर जास्तीत जास्त तीन महाने आत मोजणीची कार्यवाही संबंधित कार्यालयाने पूर्ण करून अहवाल सादर करावा.

गुठेवारी नियमान्वित केलेल्या अगर शिल्क असलेल्या प्रत्येक मिळकतीस " महाराष्ट्र शासन " महसूल व वन विभाग मंत्रालय, मुंबई-३२ यांचेकडील क्रमांक संकिर्ण-१००३/प्र.क्र.४६/ल-५/दिनांक २४/३/२००३ अन्वये रक्कम रुपये ५००/- इतकी मोजणी फी आकारण्यात यावी. ज्या गुठेवारी धारकाकडून येळेवर मोजणी फी प्राप्त झालेली नाही, अशी मोजणी फी महसूली वसूली म्हणून संबंधित तहसीलदार यांचेकडे मागणी पातवून, वसूली करून घेण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. मोजणी फी पे व वसूली बाबत सक्षम प्राधिकारी यांनी भूमि अभिलेख विभागाकडून प्राप्त लेखा शिर्षाखाली प्रकरण निहाय पर नमुद केले प्रमाणे चलन मंजूर करून रक्कमेचा भरणा स्टेट बँक / कोषागारात केल्यानंतर नलन सनधित कार्यालयाकडे प्रकरणा सोबत पाठविण्यात यावे.

गुठेवारी पध्दतीत मोजणी केलेल्या सर्व नंबर निहाय क्षेत्राचा मेळ घेण्यात यावा. त्यानंतर संबंधित धारक यांच्याकडून गुठेवारी अध्यादेशातील कलम ५ मधील अटी व शर्ती नुसार अफुषिक आकारणीचा भरणा केल्या बाबतचा पुरावा प्राप्त करून घेऊन अभिलेख दुरुस्तीची कार्यवाही करण्यात यावी.

गुठेवारी अध्यादेश क्रमांक १३ दिनांक ३०/४/२००१ या परिपत्रकातील सूचनांची काटेकोरपणे अम्मल करणेचा आहे.

सही- X X X

(टी . सी . बेंजामिन)

जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमि अभिलेख, (म.राज्य) पुणे

प्रत:- जिल्हाधिकारी, (सर्व) यांचेकडे माहिती व जरूर त्या कार्यवाहीसाठी अर्पित.

प्रत:- मा. आयुक्त, महानगरपालिका, (सर्व) यांचेकडे माहिती व जरूर त्या कार्यवाहीसाठी सन्नेह अर्पित

प्रत:- उपसंचालक भूमि अभिलेख, (सर्व) / अधीक्षक भूमि अभिलेख, (सर्व) / नगर भूमापन अधिकारी, (सर्व) / तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, (सर्व) / विशेष तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, (सर्व) यांचेकडे माहिती व कार्यवाहीसाठी रवाना.

प्रत:- कार्यालय अधीक्षक, (सर्व) जमाबंदी आयुक्त कार्यालय, पुणे यांचे माहितीसाठी.

नि र्ग मि त

(पी . एफ . रातोब)

उपसंचालक भूमि अभिलेख, सलग्न
जमाबंदी आयुक्त (नागरी भूमापन) पुणे